

Francesc M. Rotger

Torna al primer pla de l'actualitat cultural de Mallorca Llorenç Villalonga. Quan encara no fa gaire que se li varen dedicar tot un seguit d'activitats, amb motiu del centenari del seu naixement (1897-1997), ara, aquestes darreres setmanes, el director d'escena mallorquí Pere Noguera ens presentava, a tres escenaris diferents de l'illa (l'Auditori d'Alcúdia, l'Auditori Sa Màniga i la Sala Mozart de l'Auditori de Ciutat), una nova producció sobre els *Desbarats*: unes peces breus de l'autor de *Mort de dama* estranyes, bastant surrealistes, difícils de posar en escena fins i tot en l'actualitat, després de l'evolució decisiva que han viscut els escenaris a les darreres dècades; no diguem-ne, ja, als temps de Villalonga mateix, quan, com ha assenyalat l'estudiós de la història del nostre teatre Antoni Nadal, l'activitat escènica local estava protagonitzada per l'anomenada "comèdia mallorquina", un gènere, d'altra banda, amb alguns títols prou interessants.

Aquest nou espectacle mallorquí sobre textos de Llorenç Villalonga pràcticament coincideix amb el vintè aniversari del rodatge, a l'illa, de la versió cinematogràfica de la seva novel·la *Bearn o la sala de les nines*, molt probablement la més coneguda pel gran públic de la seva trajectòria i potser en part per aquesta adaptació per a la pantalla, que aconseguí un gran èxit. En efecte, fou l'octubre de 1982 quan començà la filmació de la pel·lícula de Jaime Chávarri a escenaris com el Cercle Mallorquí (que poc després es convertiria en la seu del Parlament autonòmic), la Plaça de l'Almoina i, molt particularment, la finca, ara de propietat pública, de Raixa (l'escena de Angela Molina/Xima de Bearn baixant per la seva escalinata és una de les imatges més memorables). Fernando Rey, Amparo Soler Leal i Imanol Arias (ara, vint anys després, estrella de la televisió gràcies a la sèrie *Cuéntame cómo pasó*) completaren el quartet protagonista; però també intèrprets mallorquins, com els aleshores juvenís-

sims Elena Ceva i Mateu Grau, participaren en aquesta experiència.

Amb escenografia i vestuari de Rafael Lladó i adaptació de Guillem Frontera, els nous *Desbarats* dirigits per Pere Noguera s'afegeixen a altres espectacles, tampoc no gaires, que l'escena mallorquina ha presentat en els darrers vint anys sobre textos de Villalonga. Que jo recordi, el mateix Pere Noguera ja ens va oferir uns altres *Desbarats*, fa uns deu anys, a més de les seves dues posades en escena de *Mort de dama*. Els alumnes de l'Escola d'Arts Escèniques del Sans també triaren uns *Desbarats*, a un dels seus muntatges de fi de curs. I el centenari de l'autor ens aportà altres dues produccions més: els seus *Diàlegs socràtics* dirigits per Josep Ramon Cerdà i, amb direcció de Josep Pere Peyró, el seu *Faust*, que comparteix part del seu argument amb *Bearn*, i al qual l'actor mallorquí Simón Andreu encarnà el mateix personatge, Antoni de Bearn, que Fernando Rey a la pel·lícula de Chávarri. ■

Bearn

